

Informacja o zmianach w prawie związanych z pandemią koronawirusa COVID – 19 - część IV

1. *Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Tarcza 4.0)*

I. Informacje ogólne:

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, ustawa zawiera przepisy mające na celu zapewnienie zarówno kredytobiorcom, jak i kredytodawcom, jasnych i transparentnych zasad skorzystania z tzw. „wakacji kredytowych”. Analiza oferowanych przez instytucje finansowe warunków odroczenia terminów spłaty rat kredytów wskazuje, że nie spełniają one w oczekiwanym zakresie swojego zadania, jakim jest pomoc kredytobiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji w związku z epidemią COVID-19. Klasyczna formuła wakacji kredytowych, oferowanych przez instytucje finansowe, w wielu sytuacjach może nie być ulgą dla konsumentów a wręcz wiązać się z dodatkowymi obciążeniami, w tym naliczaniem odsetek od odsetek. Problem ten jest obecnie również sygnalizowany na arenie międzynarodowej, w różnych krajach OECD. Należy przy tym zaznaczyć, że konsumenci w Europie Zachodniej – ze względu na niższe stopy procentowe mają dostęp do tańszego kredytowania – w porównaniu z konsumentami w Polsce.

Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, zwana dalej ustawą, określa zasady stosowania **dopłat do oprocentowania kredytów bankowych** udzielanych podmiotom, o których mowa w art. 2 ust. 2 Ustawy, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, powodującym chorobę zakaźną, zwaną dalej „COVID-19”, oraz działania podejmowane w celu zapobiegania i przeciwdziałania im oraz ich zwalczania oraz zasady prowadzenia uproszczonego postępowania o zatwierdzenie układu w związku z występowaniem COVID-19.

Dopłaty stosuje się do kredytów:

- 1) **obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych**, udzielanych w złotych, w celu zapewnienia płynności finansowej, w szczególności krótkoterminowej i średnioterminowej, utraconej lub zagrożonej utratą w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19;
- 2) udzielanych **przedsiębiorcom** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, zwanym dalej „przedsiębiorcami”;

3) udzielonych na podstawie **umów kredytu** zawartych:

- a) od dnia wejścia w życie ustawy,
- b) przed dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli umowy te zostaną dostosowane do warunków określonych w ustawie (*przez umowę kredytu należy rozumieć umowę zmieniającą – dostosowującą umowę kredytu, zawartą przed dniem wejścia w życie ustawy, do warunków określonych w ustawie*).

Bankiem w rozumieniu ustawy jest bank krajowy, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 18 i 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

Zgodnie z ustawą, dopłaty **nie stanowią przychodu** w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

II. Zasady udzielania kredytów z dopłatami

Kto może ubiegać się o udzielenie kredytów z dopłatami?

O udzielenie kredytu, do którego oprocentowania stosowana jest dopłata, zwanego dalej „kredytem z dopłatą”, może ubiegać się **przedsiębiorca**, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) na dzień 31 grudnia 2019 r. nie spełniał kryteriów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zwanego dalej „rozporządzeniem 651/2014”;
- 2) wykonuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, lub zawiesił wykonywanie tej działalności po dniu 1 lutego 2020 r. w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19;
- 3) nie zaciągnął innego kredytu na podstawie ustawy;
- 4) utracił płynność finansową, rozumianą jako zdolność do spłaty w terminie wymagalnych zobowiązań, lub jest zagrożony utratą płynności finansowej, w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19.

Umowy kredytu z dopłatą mogą być zawierane **do dnia 31 grudnia 2020 r**

Wniosek o udzielenie kredytu z dopłatą

Przedsiębiorca składa do banku udzielającego kredytów z dopłatami, o którym mowa w art. 8 ust. 1 Ustawy - wniosek o udzielenie kredytu z dopłatą, zwany dalej „wnioskiem”. Do **wniosku** przedsiębiorca dołącza dokumenty potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 4 Ustawy, a także inne dokumenty i oświadczenia wymagane przez bank, wynikające z jego wewnętrznych procedur, oświadczenie, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 4 pkt 1–3 Ustawy.

Bank zawiera umowę kredytu z dopłatą z przedsiębiorcą: który złożył kompletny wniosek, oraz po zweryfikowaniu spełniania przez przedsiębiorcę warunków określonych w ustawie oraz pod warunkiem podjęcia **pozytywnej decyzji kredytowej**. Przepis art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997

r. – Prawo bankowe stosuje się, z zastrzeżeniem, że okoliczności, o których mowa w art. 4 pkt 4, nie stanowią podstawy do stwierdzenia braku zdolności kredytowej, o ile bank uzna, na podstawie udokumentowanej analizy, że okoliczności te są przejściowe i po uzyskaniu kredytu z dopłatą przedsiębiorca odzyska zdolność do terminowej spłaty swoich zobowiązań oraz zdolność ta zostanie utrzymana do końca trwania umowy kredytowej.

W przypadku braków formalnych wniosku lub potrzeby przedłożenia dodatkowych informacji **bank** informuje przedsiębiorcę o konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji w wyznaczonym terminie.

W przypadku konieczności uzupełnienia wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji za datę złożenia wniosku przyjmuje się datę złożenia uzupełnionego wniosku lub przedłożenia dodatkowych informacji wraz z oświadczeniem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 Ustawy. **Bank pozostawia bez rozpatrzenia wnioski**, które nie zostały uzupełnione w wyznaczonym terminie, wnioski złożone w czasie uniemożliwiającym bankowi rozpatrzenie wniosku i zawarcie umowy kredytu z dopłatą w terminie wskazanym w art. 5 Ustawy, a także wnioski złożone po ogłoszeniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, informacji na podstawie art. 14 Ustawy, z której wynika, że przewidywane zapotrzebowanie na dopłaty, łącznie z wynagrodzeniem BGK, o którym mowa w art. 12 ust. 2 Ustawy, przekroczyło kwotę stanowiącą 95% maksymalnego limitu wydatków z budżetu państwa, o którym mowa w art. 102 ust. 1 Ustawy we wprowadzeniu do wyliczenia.

III. Dopłaty

Kto udziela kredytów z dopłatami?

Kredytów z dopłatami udziela **bank**, który zawarł z **BGK umowę o współpracy**. BGK publikuje na swojej stronie internetowej listę banków udzielających kredytów z dopłatami.

Dopłaty są wypłacane w okresach **miesięcznych** zbiorczo w odniesieniu do wszystkich umów kredytu z dopłatami zawartych przez bank. Dopłaty są wypłacane za okres **nie dłuższy niż 12 miesięcy** od zawarcia umowy kredytu z dopłatą.

Oprocentowanie kredytu z dopłatą naliczane jest według stawki określonej w umowie kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 7 ust. 1 Ustawy, z zastrzeżeniem, że oprocentowanie to nie może być wyższe niż średnie oprocentowanie pozostałych kredytów obrotowych udzielanych przez bank (*ust.3*).

Dopłata stanowi, z uwzględnieniem art. 13 ust. 1 oraz art. 102 ust. 3 Ustawy:

- 1) część odsetek należnych bankowi i odpowiada, w przypadku:
  - a) mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 651/2014 – 2 punktom procentowym,
  - b) innego przedsiębiorcy niż wymieniony w lit. a – 1 punktowi procentowemu;
- 2) całość odsetek należnych bankowi, jeżeli oprocentowanie kredytu z dopłatą, o którym mowa w ust. 3, nie przekracza wartości określonej w pkt 1 lit. a albo b dla danej kategorii przedsiębiorców. (*ust.4*)

Przedsiębiorca spłaca część odsetek należnych bankowi stanowiących różnicę między odsetkami naliczonymi według oprocentowania, o którym mowa w ust. 3, i kwotą dopłaty, o której mowa

w ust. 4 pkt 1. Dopłata jest wypłacana, jeżeli przedsiębiorca nie zalega ze spłatą kapitału kredytu oraz odsetek, o których mowa powyżej.

Dopłaty są wypłacane przez BGK ze środków Funduszu Dopłat do Oprocentowania, o którym mowa w art. 10 Ustawy, bankom, które zawarły z BGK umowę o współpracy.

Dopłaty **nie mogą być stosowane**, jeżeli są **nienależne**.

Przez **nienależne dopłaty** rozumie się dopłaty przewidziane do wypłaty lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych informacji lub dokumentów niepotwierdzających stwierdzonych w nich okoliczności, przedstawionych przez przedsiębiorcę. (ust.2)

W przypadku, o którym mowa powyżej, jeżeli dopłaty zostały wypłacone, przedsiębiorca jest zobowiązany do zwrotu kwoty wypłaconych dopłat wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia ich wypłaty. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu za pośrednictwem banku udzielającego kredytu. (ust.3).

Bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, o których w ust. 3. (ust.4)

Koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, poniesione przez bank udzielający kredytu, pokrywane są ze środków odzyskanych przez bank w ramach dochodzenia roszczeń. W zakresie, w jakim odzyskane środki nie pokrywają kosztów niezbędnych do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, koszty te pokrywa bank udzielający kredytu. (ust.5)

W przypadku gdy bank udzielający kredytu dochodzi roszczeń z tytułu zwrotu dopłat równolegle z dochodzeniem roszczeń z tytułu kredytu, do którego stosowane były dopłaty, a kwota odzyskana przez bank udzielający kredytu, po pomniejszeniu o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu kredytu i zwrotu dopłat, nie pokrywa w całości należności z tytułu kredytu i dopłat, bank **dokonuje** rozliczenia dochodzonych kwot w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności.

Środki zwrócone przez przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 3, oraz środki odzyskane przez bank udzielający kredytu, o których mowa w ust. 4, pomniejszone o koszty niezbędne do dochodzenia roszczeń z tytułu zwrotu dopłat, bank udzielający kredytu przekazuje **do dnia 31 grudnia 2021 r.** na rachunek Funduszu Dopłat do Oprocentowania, o którym mowa w art. 10 Ustawy, a po tym dniu – na rachunek dochodów budżetu państwa.

IV. Pomoc publiczna

Dopłaty stanowią **pomoc publiczną** dla przedsiębiorcy, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i mogą być stosowane pod warunkiem, że ich wartość nominalna nie przekracza na jednego przedsiębiorcę, łącznie z inną pomocą udzielaną zgodnie z sekcją 3.1 komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19, wyrażonej w złotych równowartości kwoty:

- 1) 100 000 euro brutto – w przypadku pomocy udzielonej w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych;
- 2) 120 000 euro brutto – w przypadku pomocy udzielonej w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- 3) 800 000 euro brutto – w przypadku pozostałej pomocy. (ust.1)

W przypadku gdy przedsiębiorca prowadzi działalność w kilku sektorach, do których mają zastosowanie różne maksymalne kwoty, o których mowa w ust. 1, pomoc może być udzielona, o ile

zapewni, za pomocą rozdzielności rachunkowej, przestrzeganie odpowiedniego pułapu dla każdej z tych działalności oraz że maksymalna możliwa kwota dla każdej działalności nie została przekroczona. Suma otrzymanej pomocy przez przedsiębiorcę działającego w kilku sektorach nie może przekroczyć wartości, o której mowa w ust. 1 pkt 3.

Podmiotem udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1, jest **bank**, który zawarł z przedsiębiorcą umowę kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 7 ust. 1 Ustawy.

Dniem udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jest dzień zawarcia umowy kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 7 ust. 1 Ustawy.

Pomoc w formie dopłat może być łączona z:

- 1) **pomocą de minimis**, udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym, lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym;
- 2) **pomocą publiczną w formie gwarancji**, udzielaną zgodnie z sekcją 3.2 komunikatu Komisji- Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19.

Bank zamieszcza w umowie kredytu z dopłatą, o której mowa w art. 7 ust. 1 Ustawy, informację o wartości pomocy publicznej w formie dopłaty, a także informację o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu pomocowego, na podstawie którego pomoc w formie dopłat jest udzielana, oraz o jego numerze.

V. Uproszczone postępowania restrukturyzacyjne

Ustawa wprowadza nową instytucję **uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego**.

Do dnia **30 czerwca 2021 r.** podmiot, do którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, który zawarł z doradcą restrukturyzacyjnym umowę, o której mowa w art. 210 tej ustawy, może obwieścić w Monitorze Sądowym i Gospodarczym **o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu** prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne znajdujące zastosowanie do postępowania o zatwierdzenie układu ze zmianami wynikającymi z przepisów art. 15-25 Ustawy. Powyższego obwieszczenia każdy z uprawnionych może dokonać tylko jednokrotnie **Obwieszczenie** zawiera imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, oświadczenie o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu, imię i nazwisko nadzorca układu

albo nazwę spółki handlowej będącej nadzorcą układu oraz odpowiednio numer licencji nadzorcy układu albo numer spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz wskazanie dnia układowego. O dokonaniu obwieszczenia nadzorca układu zawiadamia sąd właściwy do rozpoznania wniosku o zatwierdzenie układu, o którym mowa w art. 219 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, w terminie 3 dni od jego dokonania. Obwieszczenie może być dokonane po przygotowaniu przez dłużnika propozycji układowych oraz spisu wierzytelności, spisu wierzytelności spornych i przekazaniu ich nadzorcy układu.

Dzień dokonania obwieszczenia jest dniem otwarcia postępowania o zatwierdzenie układu przy czym dzień układowy nie może przypadać wcześniej niż 7 dni przed złożeniem wniosku o dokonanie obwieszczenia i nie później niż 7 dni po dniu jego złożenia.

Z dniem dokonania obwieszczenia do dnia umorzenia lub zakończenia postępowania o zatwierdzenie układu:

- 1) postępowanie egzekucyjne dotyczące wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz dotyczące wierzytelności, o której mowa w art. 17 Ustawy, wszczęte przed dniem otwarcia postępowania, o którym mowa w art. 16 ust. 1 Ustawy, ulega zawieszeniu z mocy prawa;
- 2) wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia lub zarządzenia zabezpieczenia roszczenia wynikającego z wierzytelności objętej z mocy prawa układem oraz wierzytelności, o której mowa w art. 17 Ustawy, jest niedopuszczalne;
- 3) przepisy art. 252, art. 253 oraz art. 256 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne stosuje się odpowiednio; zezwolenia, o których mowa w art. 256 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, wydaje nadzorca układu.

Jeżeli propozycje układowe przewidują **pełne zaspokojenie wierzytelności**, o której mowa w art. 260 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, w terminie określonym w układzie, wraz z należnościami ubocznymi, które były przewidziane w umowie będącej podstawą ustanowienia zabezpieczenia, nawet jeżeli umowa ta została skutecznie rozwiązana lub wygasła, albo jej zaspokojenie w stopniu nie niższym od tego, jakiego można się spodziewać w przypadku dochodzenia wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi z przedmiotu zabezpieczenia – **do objęcia tej wierzytelności układem nie jest konieczna zgoda wierzyciela**. Przepis art. 17 ust. 1 Ustawy stosuje się odpowiednio do wierzytelności zabezpieczonych w sposób określony w art. 249 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

Na wniosek wierzyciela, dłużnika lub nadzorcy układu **sąd uchyla skutki dokonania obwieszczenia**, o których mowa w art. 16 ust. 3 Ustawy, jeżeli prowadzą one do **pokrzywdzenia wierzycieli**. Przed wydaniem postanowienia sąd może wysłuchać dłużnika, wierzyciela lub nadzorcę układu. Uchylenie skutków dokonania obwieszczenia powoduje także uchylenie ograniczenia dłużnika w sprawowaniu zarządu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 Ustawy. Nadzorca układu obwieszcza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o uchyleniu skutków dokonania obwieszczenia, o których mowa w art. 16 ust. 3 Ustawy.

Niezależnie od zbierania głosów, o którym mowa w art. 212 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, **nadzorca układu może wyznaczyć termin zgromadzenia wierzycieli** w celu głosowania nad układem. Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy nadzorca układu. W razie objęcia

układem wierzytelności, o których mowa w art. 17 Ustawy, wierzycieli, o których mowa w art. 17 Ustawy, należy traktować jako odrębną kategorię interesów. Jeżeli istnieją możliwości techniczne, głosowanie na zgromadzeniu wierzycieli może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji. Głosowanie z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji obejmuje w szczególności transmisję zgromadzenia wierzycieli w czasie rzeczywistym, w ramach której wierzyciele mogą wypowiadać się w toku zgromadzenia wierzycieli, przebywając w miejscu innym niż miejsce zgromadzenia wierzycieli. Udział wierzycieli w zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji wierzycieli i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Protokół ze zgromadzenia wierzycieli przeprowadzonego z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji zawiera zapis posiedzenia na elektronicznym nośniku danych. Do zgromadzenia wierzycieli wyznaczonego przez nadzorcę układu stosuje się odpowiednio przepisy o zgromadzeniu wierzycieli zawarte w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne oraz w art. 264 tej ustawy. Przyjęcie układu określonego ww. przepisami ustala się w oparciu o art. 119 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne. **Przyjęcie układu** stwierdza nadzorca układu.

Postępowanie o zatwierdzenie układu **umarza się z mocy prawa**, jeżeli w terminie 4 miesięcy od dnia dokonania obwieszczenia nie wpłynę do sądu wnioski o zatwierdzenie układu. Na wniosek dłużnika, wierzyciela albo innej osoby mającej w tym interes prawny, sąd wydaje postanowienie stwierdzające umorzenie postępowania z mocy prawa.

W przypadku **mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców** wynagrodzenie nadzorcy układu nie może być wyższe niż 15% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu, a ponadto w przypadku gdy:

- 1) kwota przeznaczona dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu przekracza 100 000 złotych, wynagrodzenie od kwoty przewyższającej 100 000 złotych nie może przekroczyć równowartości 3% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli;
- 2) kwota przeznaczona dla wierzycieli zgodnie z postanowieniami układu przekracza 500 000 złotych, wynagrodzenie od kwoty przewyższającej 500 000 złotych nie może przekroczyć równowartości 1% kwoty przeznaczonej dla wierzycieli.

W przypadku **prawomocnej odmowy zatwierdzenia układu lub umorzenia postępowania**, wynagrodzenie nadzorcy układu przewidziane w umowie nie może przekroczyć dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Przepisu art. 49 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne stosuje się.

Przepisu art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne nie stosuje się. Od dnia dokonania obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1, do dnia umorzenia lub zakończenia postępowania o zatwierdzenie układu, **dłużnik może dokonywać czynności zwykłego zarządu**. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda nadzorcy układu. Zgoda może zostać udzielona również po dokonaniu czynności, w terminie trzydziestu dni od dnia jej dokonania. Czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu dokonana bez wymaganej zgody jest nieważna.

Jeżeli **nadzorca układu udzielił zgody** na:

- 1) zawarcie umowy kredytu lub pożyczki lub
- 2) obciążenie składników masy układowej lub sanacyjnej hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub hipoteką morską w celu zabezpieczenia wierzytelności nieobjętej układem, lub
- 3) przeniesienie własności rzeczy lub prawa na zabezpieczenie wierzytelności nieobjętej układem, lub
- 4) obciążenie składników masy układowej innymi prawami
– czynności te nie mogą być uznane za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości lub względem masy sanacyjnej, jeżeli informacja o nich została zawarta we wniosku o zatwierdzenie układu, a wniosek ten został prawomocnie zatwierdzony przez sąd.

Nadzorca układu udziela zgody na dokonanie czynności, o których mowa w art. 22 ust. 2 Ustawy, jeżeli jest to niezbędne do zachowania zdolności do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania restrukturyzacyjnego i zobowiązań powstałych po jego otwarciu lub zawarcia i wykonania układu oraz zostało zagwarantowane, że środki zostaną przekazane dłużnikowi i wykorzystane dla umożliwienia realizacji planu restrukturyzacji, a ustanowione zabezpieczenie jest adekwatne do udzielonego kredytu lub pożyczki.

Dłużnik w terminie do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu lub w ciągu 7 dni od umorzenia postępowania o zatwierdzenie układu, jeżeli umorzenie następuje po złożeniu wniosku o zatwierdzenie układu, może złożyć **uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego**, o którym mowa w art. 328 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, albo uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 334 tej ustawy. W przypadku dokonania przez dłużnika obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1, w złej wierze, wierzycielowi, a także osobie trzeciej przysługuje roszczenie o naprawienie szkody.

Odpowiedzialność za:

- 1) szkodę wyrządzoną wskutek niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie określonym w art. 21 ust. 1 lub 2a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe,
- 2) zobowiązania spółki, o których mowa w art. 299 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych,
- 3) zaległości podatkowe, o których mowa w art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

– **jest wyłączona** także wówczas gdy osoby ponoszące odpowiedzialność z tytułów wskazanych w pkt 1–3, wykażą, że w terminie określonym w art. 21 ust. 1 lub 2a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe dokonano obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1 Ustawy, oraz, że w postępowaniu o zatwierdzenie układu doszło do prawomocnego zatwierdzenia układu albo w jego następstwie do otwarcia postępowania sanacyjnego lub do złożenia uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 23 Ustawy lub, że w terminie 7 dni od

umorzenia postępowania o zatwierdzenie układu na podstawie art. 20 Ustawy złożono wnioski o ogłoszenie upadłości albo wnioski o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, który doprowadził do otwarcia takiego postępowania. Przez dzień złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i przez zakończenie postępowania restrukturyzacyjnego, o których mowa w art. 131a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, rozumie się także, odpowiednio, dzień dokonania obwieszczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1 Ustawy, oraz dzień umorzenia postępowania, o którym mowa w art. 20 Ustawy.

Zmiany w innych aktach prawnych wprowadzone Ustawą

I. Prawo bankowe

Ważne:

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz przez okres 12 miesięcy liczonych od dnia zakończenia tych stanów banki mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo również **w przypadku braku wskazania tych czynności w statucie banku**. Bank informuje niezwłocznie **Komisję Nadzoru Finansowego** o rozpoczęciu wykonywania czynności, o których mowa powyżej.

W Ustawie prawo bankowe **art. 128 b** otrzymał brzmienie:

W przypadku gdy koszty obsługi i ryzyko wypłat gwarancji lub poręczeń nie będą obciążały wyniku finansowego banku państwowego, **może on powierzyć innej instytucji finansowej, w drodze umowy**, dokonywanie oceny zdolności do spłaty zobowiązania i analizy ryzyka wypłaty zobowiązania w przypadku udzielania poręczeń lub gwarancji na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne lub innych ustaw określających zasady udzielania poręczeń i gwarancji przez bank państwowy.

W przypadku gdy koszty obsługi i ryzyko wypłat gwarancji lub poręczeń będą obciążały wynik finansowy banku państwowego, **Komisja Nadzoru Finansowego może**, na jego wniosek, **wydać zezwolenie** na powierzenie innemu bankowi dokonywania oceny zdolności do spłaty zobowiązania i analizy ryzyka wypłaty zobowiązania w razie:

- 1) udzielenia bankowi przez bank państwowy gwarancji lub poręczeń portfela kredytów rozumianego jako zbiór pojedynczych kredytów, udzielonych przez ten bank, dla którego łączną kwotę limitu gwarancji lub poręczeń na określony czas ustala umowa między tym bankiem a bankiem państwowym;
- 2) udzielenia poręczenia lub gwarancji portfela innych zobowiązań rozumianego jako zbiór pojedynczych umów cywilnoprawnych, dla którego łączną kwotę limitu poręczeń lub gwarancji określa umowa między tym bankiem a bankiem państwowym.”.

II. Ustawa o przeciwdziałaniu pieniądzy i finansowaniu terroryzmu

Do Ustawy o przeciwdziałaniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu wprowadzono nowy rozdział **15a** pt. „**Przepisy epizodyczne**” zgodnie, z którym: zwalnia się z obowiązku przekazania informacji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 Ustawy, w przypadku transferu środków pieniężnych stanowiących wsparcie finansowe udzielone w ramach programu rządowego lub samorządowego w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

III. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

W Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych dodano przepisy zgodnie z którymi:

Prawo do zmniejszenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki, o którym mowa w art. 25 ust. 19 pkt 1, przysługuje w 2020 r. począwszy od okresu rozliczeniowego, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu rozliczeniowego, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta (*ust.1*).

Podatnicy, którzy na 2020 r. wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, o której mowa w art. 25 ust. 6, mogą zmniejszyć zaliczkę należną za miesiąc, w którym upłynęło 30 dni od dnia upływu terminu zapłaty określonego na fakturze (rachunku) lub w umowie, do okresu, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, o:

- 1) 9% wartości wierzytelności – w przypadku małego podatnika albo
- 2) 19% wartości wierzytelności – w przypadku podatnika innego niż wskazany w pkt 1. (*ust.2*)

Jeżeli wartość zmniejszenia zaliczki należnej, przysługującego na podstawie ust. 2, jest wyższa od tej zaliczki, o nieodliczoną wartość zmniejsza się zaliczki należne za kolejne miesiące. (*ust.3*)

Zmniejszenia na podstawie ust. 2 i 3 dokonuje się, jeżeli do dnia terminu płatności zaliczki wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta. (*ust.4*)

Podatnik, który dokonał zmniejszenia na podstawie ust. 2 lub 3, obowiązany jest do zwiększenia o dokonane odliczenie zaliczki należnej za miesiąc, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta. (*ust.*)

Przepisy ust. 2–5 stosuje się:

- 1) do wierzytelności, o których mowa w art. 18f ust. 9, 10, 13 i 18, oraz
- 2) do zaliczek należnych, których termin płatności upływa w 2020 r.

Przepisy ust. 1–3 stosuje się do okresów rozliczeniowych, w których podatnik poniósł negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19, o którym mowa w ustawie o COVID-19.

Od podstawy opodatkowania ustalonej zgodnie z art. 18 ust. 1, w celu obliczenia podatku lub zaliczki, podatnik może odliczyć darowizny rzeczowe, których przedmiotem są komputery przenośne będące laptopami lub tabletami, przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r.:

- 1) organom prowadzącym placówki oświatowe;
- 2) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, lub operatorowi OSE, o którym mowa w ustawie

z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, z przeznaczeniem na cele dalszego nieodpłatnego przekazania organom prowadzącym placówki oświatowe lub placówkom oświatowym. (ust.1)

Przez **placówkę oświatową** rozumie się:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 1–4 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) uczelnie w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) placówki opiekuńczo-wychowawcze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (ust.2)

Odliczenie stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są komputery, o których mowa w ust. 1, kompletne, zdatne do użytku i wyprodukowane nie wcześniej niż 3 lata przed dniem ich przekazania. (ust.3)

W przypadku darowizny, o której mowa w ust. 1, przekazanej:

- 1) do dnia **30 kwietnia 2020 r.** – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w **maju 2020 r.** – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia **1 czerwca 2020 r.** do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny. (ust.4)

Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 8 i art. 38g. (ust.5)

W przypadku darowizn, o których mowa w art. 38g i art. 38p, kwota przekazanej darowizny wykazywanej w zeznaniu, o której mowa w art. 18 ust. 1g, odpowiada kwocie określonej zgodnie odpowiednio z art. 38g ust. 2 oraz art. 38p ust. 4.

Kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn, o których mowa w art. 38g i art. 38p, przekazanych w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 września 2020 r., podmiotom i na cele, o których mowa w tych przepisach, o ile koszty wytworzenia lub cena nabycia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

Przepisu art. 16 ust. 1 pkt 22 nie stosuje się do zapłaconych kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.

IV. Ordynacja podatkowa

W Ustawie Ordynacja podatkowa dodano przepis zgodnie z którym:

Akta, w tym akta zawierające informacje wymienione w art. 182 ordynacji podatkowej, naczelnicy urzędów skarbowych i naczelnicy urzędów celno-skarbowych udostępniają też **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów** – w związku z prowadzonym:

- 1) postępowaniem wyjaśniającym, postępowaniem antymonopolowym, postępowaniem w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i postępowaniem w sprawie praktyk

naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

- 2) postępowaniem w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową i postępowaniem wyjaśniającym, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi,
- 3) postępowaniem w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, o którym mowa w art. 13c ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych,
- 4) wstępnym postępowaniem sprawdzającym i postępowaniem kontrolnym, o których mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji.

V. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Zasiłki opiekuńcze

W zakresie przyznawania zasiłków opiekuńczych wprowadzono przepisy, zgodnie z którymi w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, przysługuje **dotatkowy zasiłek opiekuńczy** do dnia **28 czerwca 2020 r.** (*ust. 1c*).

Dotatkowy zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w ust. 1c, przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, również w przypadku otwarcia placówek, o których mowa w tych przepisach, w czasie trwania COVID-19 do dnia **28 czerwca 2020 r.** (*ust. 1d*)

Rada Ministrów **może**, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określić **dłuższy okres pobierania dotatkowego zasiłku opiekuńczego** niż wskazany w ust. 1–1d dla poszczególnych grup osób uprawnionych oraz w zależności od funkcjonowania poszczególnych placówek, o których mowa w tych przepisach, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, osobie, o której mowa w art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, przysługuje zasiłek opiekuńczy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust.

1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Prawo pracy

Zgodnie z przepisami Ustawy, wykonywanie **pracy zdalnej** może zostać polecone, jeżeli pracownik **ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe** do wykonywania takiej pracy i pozwala na to **rodzaj pracy**. W szczególności praca zdalna może być wykonywana przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych. Środki pracy i materiały do pracy potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną pracy zdalnej zapewnia pracodawca. Przy wykonywaniu pracy zdalnej pracownik może używać środków pracy niezapewnionych przez pracodawcę pod warunkiem, że umożliwiałoby to poszanowanie i ochronę informacji poufnych i innych tajemnic prawnie chronionych, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa lub danych osobowych, a także informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. Na polecenie pracodawcy, pracownik wykonujący pracę zdalną ma obowiązek prowadzić ewidencję wykonanych czynności, uwzględniającą w szczególności opis tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania. Pracodawca może w każdym czasie cofnąć polecenie wykonywania pracy zdalnej.

W Ustawie dodano przepisy, które rozszerzają uprawnienia pracodawcy.

Pracodawca, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, u którego wystąpił spadek przychodów ze sprzedaży towarów lub usług w następstwie wystąpienia COVID-19 i w związku z tym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, **może**:

- 1) obniżyć wymiar czasu pracy pracownika, o którym mowa w art. 15g ust. 4, **maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu**, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem;
- 2) **objąć pracownika przestojem ekonomicznym**, z zastrzeżeniem, że pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone **nie więcej niż o 50%**, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. (ust.1)

Przez istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń rozumie się zwiększenie ilorazu kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług z tego samego miesiąca kalendarzowego dowolnie wskazanego przez przedsiębiorcę i przypadającego od dnia 1 marca 2020 r. do dnia poprzedzającego skorzystanie przez pracodawcę z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, nie mniej niż o 5% w porównaniu do takiego ilorazu z miesiąca poprzedzającego (miesiąc bazowy); za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych,

w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego. (ust.2)

Do kosztu wynagrodzeń pracowników, o którym mowa w ust. 2, **nie zalicza się**:

- 1) kosztów wynagrodzeń pracowników, z którymi rozwiązano umowę o pracę;
- 2) kosztów wynagrodzeń pracowników, którym obniżono wynagrodzenie w trybie art. 15g ust. 8, w wysokości odpowiadającej wysokości tego obniżenia. (ust.3)

Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli iloraz kosztów wynagrodzeń pracowników, z uwzględnieniem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników finansowanych przez pracodawcę, i przychodów ze sprzedaży towarów lub usług w miesiącu, w którym wystąpił istotny wzrost obciążenia funduszu wynagrodzeń, w rozumieniu ust. 2, wynosi mniej niż 0,3. (ust.4)

Obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, o których mowa w ust. 1, ma zastosowanie w okresie do 6 miesięcy od miesiąca, w którym iloraz, o którym mowa w ust. 2, uległ zmniejszeniu do poziomu mniejszego niż 105% ilorazu z miesiąca bazowego, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, chyba że pracodawca wcześniej przywróci czas pracy obowiązujący przed jego obniżeniem lub zakończy przestój ekonomiczny pracownika, który był nim objęty. (ust.5)

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu. Przepisy art. 15g ust. 11–15 stosuje się odpowiednio. (ust.6)

Obniżenie czasu pracy albo objęcie pracownika przestojem ekonomicznym, o których mowa w ust. 1, nie wyklucza możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w art. 15g ust. 1, jeżeli spełnione są przesłanki, o których mowa w tym przepisie. (ust.7)

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, **pracodawca może udzielić pracownikowi, w terminie przez siebie wskazanym, bez uzyskania zgody pracownika i z pominięciem planu urlopów, urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego przez pracownika w poprzednich latach kalendarzowych, w wymiarze do 30 dni urlopu, a pracownik jest obowiązany taki urlop wykorzystać.**

Do przepisu zgodnie z którym, **pracodawca odmawia udzielenia pracownikowi urlopu wypoczynkowego, w tym urlopu, o którym mowa w art. 167² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, urlopu bezpłatnego oraz innego urlopu, a także przesuwania terminu takiego urlopu lub odwołuje pracownika z takiego urlopu, jeżeli został on już pracownikowi udzielony, wprowadzono zastrzeżenie, że powyższe **nie dotyczy urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu ojcowskiego i urlopu wychowawczego.****

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, wysokość odprawy, odszkodowania lub innego świadczenia pieniężnego wypłacanego przez tego pracodawcę pracownikowi w związku z rozwiązaniem umowy o pracę, jeżeli przepisy przewidują obowiązek wypłacenia świadczenia, nie może przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. (ust.1). Przepis

ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku wypowiedzenia albo rozwiązania umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, umowy o dzieło albo w związku z ustaniem odpłatnego pełnienia funkcji, z wyłączeniem umowy agencyjnej. (ust.2)

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, pracodawca może zawiesić obowiązki:

- 1) tworzenia lub funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- 2) dokonywania odpisu podstawowego,
- 3) wypłaty świadczeń urlopowych

o których mowa w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. (ust.1).

Jeżeli u pracodawcy, o którym mowa w ust. 1, działają organizacje związkowe reprezentatywne, o których mowa w art. 15g ust. 11 pkt 1 albo 2, zawieszenie obowiązków, o których mowa w ust. 1, następuje w porozumieniu z tymi organizacjami związkowymi. (ust.2)

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, w przypadku wystąpienia u pracodawcy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, spadku obrotów gospodarczych, o którym mowa w art. 15g ust. 9, lub istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15gb ust. 2, nie stosuje się postanowień układów zbiorowych pracy lub regulaminów wynagradzania, wprowadzonych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustalających wyższą wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne świadczenia o charakterze socjalno-bytowym niż określa ta ustawa. W takim przypadku stosuje się wysokość odpisu na ten fundusz określoną w tej ustawie. (ust.3)

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, **strony umowy o zakazie konkurencji** obowiązującym **po ustaniu**:

- 1) stosunku pracy,
- 2) umowy agencyjnej,
- 3) umowy zlecenia,
- 4) innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
- 5) umowy o dzieło

– **na rzecz których ustanowiono zakaz działalności konkurencyjnej, mogą ją wypowiedzieć z zachowaniem terminu 7 dni. Podmioty**, o których mowa w art. 15g ust. 1, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w rozumieniu art. 15g ust. 9, w następstwie wystąpienia COVID-19, mogą **zwrócić się z wnioskiem do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy, właściwego ze względu na swoją siedzibę, o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, ze środków**

Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników, o których mowa w art. 15g ust. 4, nieobjętych:

- 1) przestojem, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, lub
- 2) przestojem ekonomicznym w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 5, lub
- 3) obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19, o którym mowa w art. 15g ust. 5. (*ust.1*)

Podmiotom, o którym mowa w ust. 1, przysługują środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych od przyznanych świadczeń, o których mowa w ust. 1. (*ust.2*)

Zawieszenie spłat rat kredytów

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, na wniosek kredytobiorcy, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, **bank zawiesza spłatę kredytu mieszkaniowego**, o którym mowa w art. 1 ust. 2 tej ustawy, na czas **nie dłuższy niż 2 kwartały** w całym okresie spłaty kredytu, bez względu na wysokość dochodu gospodarstwa domowego tego kredytobiorcy.

Zawieszenie spłaty na podstawie ust. 1 nie ogranicza możliwości skorzystania z uprawnień, o których mowa w art. 6 ust. 1, art. 10 ust. 3 i art. 10a ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych.

Okres zawieszenia spłaty, o którym mowa w ust. 1, oraz okres, o którym mowa w art. 8a ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, nie łączą się.

W przypadku **odmowy** złożenia wniosku przez zleceniodawcę w sposób wskazany w art. 15zs ust. 2, osoba uprawniona, która jest zleceniobiorcą, może złożyć wniosek o świadczenie postojowe **do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych**.

Warunkiem przyznania **kolejnego świadczenia postojowego** jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku, o którym mowa w art. 15zs albo 15zsa, nie uległa poprawie.

Zgodnie ze zmianami wskazanymi w Ustawie, przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 31 grudnia 2019 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy

rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

W Tarczy 4.0 dodano rozwiązania dotyczące zawieszania wykonania umów o kredyt konsumencki, o kredyt hipoteczny, umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe – jeżeli kredytobiorcą jest konsument w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny. (ust.1)

Zawieszenie wykonania umowy, przysługuje kredytobiorcy, który **po dniu 13 marca 2020 r.** utracił pracę lub inne główne źródło dochodu. W przypadku w którym stroną umowy, o której mowa w ust. 1, jest więcej niż jeden kredytobiorca, dla spełnienia warunku określonego w zdaniu pierwszym wystarczy utrata pracy lub innego głównego źródła dochodu przez jednego z nich.

Kredytobiorca będzie składał stosowne **oświadczenie**, że po dniu 13 marca 2020 r. utracił pracę lub inne główne źródło dochodu, pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wykonanie umowy zostaje zawieszane z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie wykonania umowy, na okres wskazany przez kredytobiorcę we wniosku, **nie dłuższy niż 3 miesiące**. W okresie zawieszenia wykonywania umowy kredytobiorca nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z umowami, o których mowa w ust. 1. Kredytodawca **w terminie 14 dni od doręczenia wniosku** o zawieszenie wykonania umowy potwierdza na trwałym nośniku, jego otrzymanie i przekazuje potwierdzenie kredytobiorcy. Kredytodawca wskazuje w potwierdzeniu okres, na który zostało zawieszona wykonywanie umowy, oraz wysokość opłat z tytułu ubezpieczeń. Brak potwierdzenia nie wpływa na rozpoczęcie zawieszenia wykonania umowy. Okres zawieszenia wykonywania umowy nie jest traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegają przedłużeniu o okres zawieszenia wykonywania umowy.

W okresie zawieszenia wykonywania umowy nie są naliczane odsetki ani pobierane opłaty inne niż wskazane w potwierdzeniu, o którym mowa w ust. 9.

Zawieszenia wykonania umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, nie stosuje się do kredytu studenckiego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przepis art. 31fa ma zastosowanie do umów, o których mowa w art. 31fa ust. 1, zawartych przed dniem 13 marca 2020 r., jeżeli termin zakończenia okresu kredytowania określony w tych umowach przypada po upływie 6 miesięcy od tej daty.

Jeżeli kredytodawca na wniosek kredytobiorcy zawiesił w całości lub w części spłatę jednej z umów, o których mowa w art. 31fa ust. 1, na warunkach innych niż określone w art. 31fa, termin tego zawieszenia ulega skróceniu z mocy prawa z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie wykonania umowy, o którym mowa w art. 31fa ust. 7.

W przypadku określonym w ust. 1, kredytodawca w potwierdzeniu, o którym mowa w art. 31fa ust. 9, wskazuje kredytobiorcy również sposób rozliczenia z tytułu zawieszenia spłaty umowy, które uległo skróceniu.

Zwolnienia spod egzekucji sądowej i administracyjnej

Nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej:

- 1) dofinansowanie wynagrodzeń pracowników, osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, z wyjątkiem egzekucji prowadzonej na rzecz osób, na których wynagrodzenia i należne od tych wynagrodzeń składki na ubezpieczenia społeczne to dofinansowanie zostało przekazane. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek płatniczy, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego;
- 2) dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności przez samozatrudnionych. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek płatniczy, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego;
- 3) środki pochodzące z pożyczki bezzwrotnej ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek płatniczy, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego;
- 4) dofinansowanie wynagrodzeń osób zatrudnionych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, z wyjątkiem egzekucji prowadzonej na rzecz osób, na których wynagrodzenia i należne od tych wynagrodzeń składki na ubezpieczenia społeczne to dofinansowanie zostało przekazane. Środki te, w razie ich przekazania na rachunek płatniczy, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.

Zmiany terminów

Zmieniony został termin wniesienia opłaty z **tytułu użytkowania wieczystego** na dzień **31 stycznia 2021 r.** (wcześniej 30 czerwca 2020 r.).

Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, należna za 2020 r. od przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz państwowej osoby prawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, podlega pomniejszeniu proporcjonalnie do liczby dni w tym roku, w których obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego oraz stan epidemii z powodu COVID-19, pod warunkiem:

- 1) zgłoszenia wniesienia opłaty w pomniejszonej wysokości staroście lub prezydentowi miasta na prawach powiatu, wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej, przed upływem terminu, o którym mowa w art. 15j ust. 1;
- 2) braku zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

Inne zmiany

W związku ze skutkami COVID-19 **Bank Gospodarstwa Krajowego** może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, **poręczeń i gwarancji spłaty kredytów lub innych zobowiązań**, zaciągniętych przez przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej.

Data wejścia w życie: 24 czerwca 2020 r. poza wyjątkami wskazanymi w ustawie

Poniżej link do ustawy:

[http://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/nazwa/382_u/\\$file/382_u.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/nazwa/382_u/$file/382_u.pdf)

2. Komunikat Związku Banków Polskich w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania jednolitych zasad oferowania narzędzi pomocowych przez banki – moratorium pozaustawowego.

Do **30 września 2020 r.** następuje przedłużenie okresu obowiązywania „Stanowiska banków w zakresie ujednolicenia zasad oferowania narzędzi pomocowych dla klientów sektora bankowego”. Przedłużenie okresu obowiązywania moratorium pozaustawowego następuje w związku z przedłużeniem do dnia 30 września 2020 r. przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego stosowania Wytycznych dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłatę kredytów, które banki stosują w związku z kryzysem wywołanym COVID.

Poniżej link do komunikatu EBA:

<https://eba.europa.eu/eba-extends-deadline-application-its-guidelines-payment-moratoria-30-september>

3. Wytyczne EBA w sprawie udzielania i monitorowania kredytów

Celem Wytycznych jest zagwarantowanie, że instytucje zapewniają odpowiednie i ostrożne standardy w zakresie udzielania kredytów, jak również zarządzania i monitorowania ryzyka kredytowego. Wytyczne będą obowiązywać **od dnia 30 czerwca 2021 r.**

EBA wskazała, że zastosowanie będą miały następujące przepisy przejściowe:

- 1) do udzielonych kredytów i pożyczek, wymagających renegotjacji lub zmian warunków umów z kredytobiorcami, wytyczne będą miały zastosowanie od dnia 30 czerwca 2022 r.;
- 2) instytucje będą miały możliwość usunięcia ewentualnych luk w posiadanych danych i informacjach jak również i dostosowania mechanizmów w zakresie monitorowania do dnia 30 czerwca 2024 r.

Poniżej link do Wytycznych:

<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk/guidelines-on-loan-origination-and-monitoring>

4. Komunikat KNF dotyczący Metodyki BION 2020 dla banków komercyjnych, zrzeszających oraz spółdzielczych

KNF opublikował dokument, opublikowany został dokument pt. "Metodyka badania i oceny nadzorczej banków komercyjnych, zrzeszających oraz spółdzielczych" (Metodyka BION) z dnia 1 czerwca 2020 r.

Poniżej link do informacji:

https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Informacje_dla_podmiotów_nadzorowanych/Sektor_bankowy/metodyka_BION_banków

5. KNF – dane miesięczne sektora bankowego kwiecień

KNF opublikowała informacje dotyczące sektora bankowego za kwiecień 2020 r.

Poniżej link do informacji:

https://www.knf.gov.pl/?articleId=56224&p_id=18

6. Dane finansowe sektora bankowego opublikowane przez NBP

Zestawienia zawierają zagregowane dane sektora bankowego przygotowane w oparciu o jednostkowe sprawozdania banków i oddziałów instytucji kredytowych.

Poniżej link do informacji:

https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/statystyka/pieniezna_i_bankowa/naleznosci.html